ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) J. W.**, **b) A. W.**, oba zastoupeni Mgr. Hanou Vincourkovou, advokátkou se sídlem Klenčí pod Čerchovem 6E, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2016, č. j. RR/2529/16, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2017, č. j. 30 A 168/2016 – 68,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Městský úřad Domažlice (dále jen „stavební úřad“) rozhodl dne 3. 5. 2016 dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), o nařízení odstranění stavby „garáž pro osobní automobil“ na pozemcích p. č. X, X, X a X v k. ú. X. Stavba nebyla dodatečně povolena z důvodu jejího umístění v rozporu s územním plánem, částečně v dopravní ploše a částečně v neurbanizované ploše. Podané odvolání proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby žalovaný zamítl.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobci žalobou u Krajského soudu v Plzni. Krajský soud žalobu zamítl. K námitce žalobců, že stavba nebyla dle vyjádření obce v rozporu s veřejným zájmem, nebránila v průjezdu na přilehlé komunikaci a její odstranění nebylo v zájmu obce Ždánov, krajský soud předně konstatoval, že v řízení o odstranění stavby je rozhodovacím orgánem stavební úřad, nikoliv orgány obce. Významné je pouze to, že stavba realizovaná bez stavebního povolení nebyla dodatečně povolena. V souzené věci nabylo právní moci rozhodnutí, kterým stavba dodatečně povolena nebyla, a zájmy a vyjádření obce Ždánov jsou tak nepodstatné. Ani ostatní námitky neshledal soud důvodnými.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku podali žalobci (stěžovatelé) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelé spatřují pochybení krajského soudu v tom, že nepřipustil důkaz výslechem starosty obce Ždánov a místním šetřením na místě stavby. Soud rozhodoval bez nařízení ústního jednání, čistě formálně. Nezabýval se otázkou, zda nesoulad umístění stavby s původním územním plánem je jediným veřejným zájmem, na který je třeba brát zřetel, a je nadřazen zájmu obce, občanů, přírody i zdravému rozumu.

[5] Stěžovatelé uvádějí, že v současné době je již těsně před schválením převod pozemků ve vlastnictví Státního pozemkového úřadu do vlastnictví obce. Stěžovatelé mají s obcí předběžnou dohodu, že provedou směnu pozemku p. č. X dle již vypracovaného geometrického plánu tak, aby cesta, která prochází mezi pozemky žalobců a jejich syna odpovídala potřebám obce, měla šířku stanovenou právními předpisy a přitom se vyhnula problémové stavbě.

[6] Obec Ždánov již vypracovala nový územní plán a předložila ho ke schválení Městskému úřadu v Domažlicích. Po schválení nového územního plánu již nic nebude bránit dodatečnému povolení stavby. Stavba stěžovatelů nebrání průjezdu a nepoškozuje přírodu. Po změně územního plánu a směně pozemků lze očekávat nové rozhodnutí, které stavbu dodatečně povolí. Pouhý nesoulad se zastaralým územním plánem by neměl být důvodem k demolici stavby. Stěžovatelé proto navrhují zrušení rozsudku krajského soudu i rozhodnutí žalovaného.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve upozorňuje, že jako žalovaný je označen i Městský úřad Domažlice, který však není v řízení pasivně legitimován. Ke kasačním námitkám žalovaný uvedl, že výslech starosty ani místní šetření nemohly do řízení přinést nic nového, v řízení o odstranění stavby je rozhodovacím orgánem stavební úřad, nikoliv orgány obce Ždáňov. Stavební úřad také posuzuje soulad s veřejným zájmem. Nově očekávané události popsané v kasační stížnosti nemají na projednávanou věc žádný vliv, neboť správní orgány rozhodují dle skutkového a právního stavu, který existuje v době vydání rozhodnutí. Stěžovatelé skutkový stav nezpochybňují.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatelé jako důvod podání kasační stížnosti označili také důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu a důvod označený v § 103 odst. 1 písm. b), do nějž spadá i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu. Tyto kasační důvody stěžovatelé dále nekonkretizovali. Nejvyšší správní soud se těmito námitky proto zabýval obecně, a dospěl k závěru, že jak rozhodnutí žalovaného, tak krajského soudu netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.

[11] Žalovaný v rozhodnutí řádně vypořádal námitky uplatněné v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a popsal, na základě jakých skutkových a právních úvah rozhodl tak, jak bylo uvedeno ve výroku rozhodnutí. Jednoznačně seznatelné jsou též důvody, které vedly krajský soud k zamítnutí žaloby. Krajský soud vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44).

[12] K námitce neprovedení důkazů Nejvyšší správní soud uvádí, že není povinností soudu provést každý navržený důkaz. Soud má však v případě jeho neprovedení povinnost v rozhodnutí uvést, z jakého důvodu tak neučinil (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 854/09). V nyní projednávané věci krajský soud po zhodnocení žalobních námitek závěrem rozsudku jednoznačně konstatoval, že navržené důkazy spočívající ve výslechu starosty obce Ždánov a provedení jednání přímo na místě v obci Ždánov by byly zjevně nadbytečné, a to vzhledem k důvodům, které vedly k zamítnutí žaloby. Toto odůvodnění považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné a ztotožňuje se s ním. Většina žalobních námitek mířila proti vadám rozhodnutí spočívajícím v nesprávném označení pozemků či předmětné stavby a skutečnosti, že řízení o nařízení odstranění stavby mělo být přerušeno z důvodu nově podané žádosti o dodatečné povolení stavby. K těmto námitkám však výslech starosty obce ani jednání na místě nemohly přinést nic nového. I u poslední námitky, tedy že stavba není v rozporu s veřejným zájmem ani zájmem obce a nebrání průjezdu, krajský soud uvedl, z jakého důvodu tyto námitky nejsou relevantní. Provedení navrhovaných důkazů by tedy bylo taktéž nadbytečné.

[13] Stěžovatelé v kasační stížnosti namítají, že pouhý nesoulad se zastaralým územním plánem by neměl být důvodem k demolici stavby a uvádějí, že již mají předjednané dohody, jak stav uvést do souladu s právními předpisy. K tomu Nejvyšší správní soud

předně konstatuje, že v projednávané věci není sporné, že předmětná garáž byla na pozemku stěžovatelů postavena bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu.

[14] Stavební zákon v § 129 odst. 1 písm. b) stanoví: *„Stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.“*

[15] Dle § 129 odst. 2 platí, že: *„…Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. …“*

[16] Dle § 129 odst. 3 *in fine*: *„Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení.“*

[17] Stěžovatelé namítají, že nesoulad s územním plánem by neměl být důvodem k demolici stavby, jedná se však o mimoběžnou námitku, neboť stavební úřad v řízení o odstranění stavby soulad s územním plánem již nezkoumá. To se děje v řízení o dodatečném povolení stavby, kde je soulad s územním plánem jednou z podmínek, které musí vlastník či stavebník prokázat, aby mohla být stavba dodatečně povolena.

[18] Rozdíl mezi řízením o odstranění stavby a řízením o dodatečném povolení popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 11. 2017, č. j. 8 As 127/2016 – 56: *„Přes vzájemnou spojitost řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby se jedná o dvě samostatná řízení s rozdílným účelem a předmětem. Účelem řízení o odstranění stavby je uvedení do souladu právního a skutečného stavu, a to nařízením odstranění nepovolené stavby. Účelem řízení o dodatečném povolení stavby je dodatečné zhojení protiprávního stavu, spočívajícího v absenci zákonem vyžadovaného rozhodnutí, opatření nebo jiného úkonu. Liší se také podmínky, jejichž splnění zkoumá stavební úřad v řízení o dodatečném povolení stavby a v řízení o jejím odstranění. V prvém případě jde o kumulativní splnění podmínek § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, zatímco v případě řízení o odstranění stavby jde o kumulativní splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. že se jedná o stavbu prováděnou nebo provedenou bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním.“*

[19] V rámci rozhodnutí o nařízení odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je tedy pro stavební úřad rozhodující, zda existuje pravomocné rozhodnutí o tom, že stavba nebyla dodatečně povolena. Stavební zákon nepřipouští možnost správního uvážení. Stěžovatelé však dokonce připouští, že stavba odporuje platnému územnímu plánu.

[20] V nyní projednávané věci stavební úřad dne 24. 8. 2015 dodatečně nepovolil stavbu z důvodu nesouladu s § 90 stavebního zákona, žalovaný odvolání zamítl. Existovalo tedy pravomocné rozhodnutí nenapadené žalobou, na základě kterého správní orgány nařídily odstranění stavby. Krajský soud proto v rámci přezkumu rozhodnutí o nařízení odstranění stavby neměl důvod ani prostor poměřovat veřejný zájem na souladu výstavby s územně plánovací dokumentací se zájmem obce.

[21] Popis, jak má dojít k napravení současného nezákonného stavu v budoucnu je v dané věci nepodstatný, neboť správní orgány rozhodují dle stavu platného k době vydání rozhodnutí, stejně tak soudy přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů z tohoto hlediska. Stěžovatelé si od počátku byli vědomi, že stavbu realizovali bez příslušného rozhodnutí či opatření stavebního úřadu, musí být proto připraveni nést i následky takové situace. Nelze připustit, aby pouze s odkazem na příslib budoucího vyřešení problému existovala stavba, která je v rozporu s územně plánovací dokumentací. Nadto Nejvyšší správní soud musí poukázat na skutečnost, že ačkoliv stavba byla realizována v roce 2008, o její dodatečné povolení stěžovatelé požádali až v roce 2012 a dodnes ve věci panuje stejný faktický nezákonný stav.

[22] Stavební úřad v souladu se zákonem správně rozhodl o odstranění stavby.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Stěžovatelé se svými námitkami neuspěli. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé ve věci neměli úspěch, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu